

פליציה ועציץ הציפורן

הרוזנת ד'אלנוי (1650 - 1705)

לפני שנים רבות חי פועל עני ולו בן ובת, אותם אהב מאוד. כשהרגיש שהגיע שעתו למות קרא להם ואמר "אמא שלכם הביאה בנדוניה שתי כיסאות, ומיטת קש ומלבד אלה יש לי גם תרנגולת, עציץ עם פרח ציפורן וגם טבעת כסף, אותם קיבלתי מגברת מכובדת אחת שפעם לנה בבית הצנוע שלי. כשעזבה אמרה לי 'שמור היטב על המתנות שלי אישי הטוב. אל תאבד את הטבעת ואל תשכח להשקות את הציפורן. אני גם מבטיחה לך שבתך תהיה יפה יותר מאשר תוכל לדמיין לך. תקרא לה פליציה וכשתגדל תן לה את הטבעת ואת עציץ הציפורן, כדי לפצות אותה על העוני שלכם.'

לכן בתי, קחי את שני אלה ואחייך ייקח את כל היתר."

הילדים נראו מרוצים מאוד ואחרי מותו של

אביהם חילקו את הרכוש כפי שציווה. פליציה האמינה שאחיה ברונו אוהב אותה, אך כשהתיישבה על אחת הכיסאות הוא אמר "קחי את הטבעת שלך ואת העציץ, אבל אל תגעי בדברים שלי. אני אוהב סדר בביתי."

פליציה עמדה בוכייה בזמן שאחיה התיישב בנוחות ליד האש. כשהגיע זמן הארוחה ברונו אכל ביצה טעימה ולפליציה זרק את הקליפה באומרו "הנה הכל שאוכל לתת לך. ואם אינך מרוצה, לכי ותתפסי לך צפרדעים. הביצה שבחוץ מלאה בהן."

פליציה בכתה שוב והלכה לחדרה שהיה מלא ריח נעים של ציפורן. היא ניגשה לעציץ ואמרה "פרח שלי, אתה כל כך יפה ואתה הנחמה היחידה שנשארה לי. אני מבטיחה שאשקה אותך היטב ולא אתן לאיש לקרוע אותך מהגבעול שלך."

היא גחנה מעל העציץ והרגישה שהעציץ יבש. מיד לקחה כד ורצה איתו למעיין שהייה מרוחק מעט. כשהגיעה לשם התיישבה בצל כדי לפוש קצת, אך פתאום ראתה אישה

מכובדת, כמו מלכה, שהלכה לקראתה, מלווה במשרתים רבים. כשהאישה התקרבה למעיין המשרתים העמידו חופה ותחתיה ספה מכוסה בד רקום זהב. מיד גם העמידו שולחן ועליו ארוחה על כלי זהב ובדולח, כשהרוח שבעצים ומים במעיין מנגנים מנגינה רכה. פליציה ישבה בצל ומרוב הפתעה לא זזה, אך אחרי כמה רגעים אמרה המלכה "אני רואה רועה שם ליד המעיין. אמרו לה לבוא הנה." פליציה ניגשה וברכה את המלכה לשלום בחן כה רבה שהפתיע את כולם.

"מה את עושה כאן, ילדתי היפה?" שאלה המלכה "אינך מפחדת משודדים?"

"הו גבירתי, אני רק רועה עניה ואין לי כלום שהשודדים ירצו לקחת ממני."

"אז אינך עשירה?" שאלה המלכה בחיוך.

"אני עניה מאוד" ענתה פליציה "עציץ פרח ציפורן וטבעת כסף הם רכושי היחידים."

"אבל יש לך לב טוב. מה תגידי אם מישהו ירצה לגנוב אותו?" אמרה המלכה.

"אינני יודעת מה פירוש לאבד לב, גבירתי"

ענתה "אך שמעתי תמיד שבלי לב אי-אפשר לחיות, וכשהלב שבור אדם חייב למות. אני, למרות העוני שלי, הייתי רוצה להמשיך לחיות."

"את צודקת כשאת דואגת ללבך" אמרה המלכה "אבל אמרי, אכלת כבר?"

"לא גבירתי" ענתה פליציה "אחי אכל את כל הארוחה שלנו."

המלכה אמרה מיד שיכינו מקום לפליציה ובעצמה להעמיסה אוכל טוב על צלחתה של פליציה, אך זו הייתה מופתעת מדי כדי להיות רעבה.

"אני רוצה לדעת מה את עושה ליד המעיין בשעה המאוחרת הזו?" אמרה המלכה.

"באתי להביא מים לפרח ציפורן שלי" ענתה פליציה כשהיא מרימה את הכד. אך כשהראתה אותו למלכה ראתה שהמים בו מבריקים כמו זהב ויהלומים ובעלי ריח מתוק ביותר. היא פחדה לקחת אותו עד שהמלכה אמרה "לכי פליציה, תשקי את פרח הציפורן שלך ורק תזכרי שמלכת היערות היא הידידה

שלך."

הרועה נפלה לרגליה של המלכה והודה לה אך אמרה "גבירתי, אנא המתיני עוד רגע. ארוץ ואביא לך את עציץ הציפורן שלי. הוא לא יוכל להיות בידיים טובות משלך!" "לכי, פליציה" אמרה המלכה כשהיא מלטפת את ראשה בעדינות "אמתין לך כאן עד שתחזרי."

פליציה רצה לביתה הקטן, אך כשהגיעה לשם ראתה שברונו נכנס לחדרה, לקח את העציץ והשאיר ראש כרוב גדול במקומו. מיואשת רצה פליציה בחזרה וכרעה ברך לפני המלכה באומרה "גבירתי, אחי ברונו גנב את הציפורן שלי ולא נשארה לי אלא הטבעת הזו. אנא קחי אותה כסימן לאסירות טובה שלי."

"אבל אם אקח את הטבעת, נערתני הקטנה" אמרה המלכה "לא יישאר לך כלום. מה תעשי אז?"

"גבירתי" ענתה בפשטות "תישאר לי הידידות שלך, וזה מספיק לי."

המלכה ענדה את הטבעת על אצבעה ועלתה

על המרכבה עשוית אלמוג, מקושטת בפנינים ורתומה לשישה סוסים לבנים. פליציה הביטה אחריה זמן רב וחזרה הביתה כשהיא מתפלאה מכל מה שעבר עליה.

כשהגיעה לחדרה ראתה שוב את ראש הכרוב על חלונה, וזרקה אותו החוצה. אך הופתעה מאוד כשנשמע פתאום קול "הו, כמעט ונהרגתי!" ולא ידעה מאין בא הקול, כי הרי כרובים בדרך כלל לא מדברים.

כשרק האיר השחר פליציה, הדואגת מאוד לפרח שלה, יצאה לחפש אותו וראתה את הכרוב האומלל לפני הבית. היא נתנה לו דחיפה ברגל באומרה "מה מעשיך כאן ואיך העזת לשבת במקום העציץ שלי?"

"לו לא הניחו אותי שם" ענה הכרוב "לא היה עולה דבר כזה על דעתי."

פליציה נחרדה כששמע את ראש הכרוב מדבר אך הוא המשיך "אם רק תסכימי לשים אותי חזרה ליד החברים שלי, אגיד לך איפה הציפורן שלך. הוא מוסתרים תחת מיטתו של ברונו."

פליציה לא ידעה איך תוכל לקחת את העציץ אך היא נטעה את הכרוב בעדינות במקומו. כשגמרה לעשות זאת ראתה את התרנגולת של ברוננו עוברת בחצר. היא תפסה אותה ואמרה "את, יצור קטן ונבזי, תסבלי בגלל הדברים הרעים שעשה לי אחי."

"הו, רועה" אמרה התרנגולת "אל תהרגי אותי. אני רכלנית גדולה ואוכל לספר לך דברים שתשמחי לשמוע. את בכלל לא בתו של הפועל העני שגידל אותך. אמך הייתה מלכה והיו לה שש בנות. המלך שרצה בבן שיירש אותו הודיע לה שאם תוליד עוד בת הוא יעלה אותה לגרדום. לכן כשלמלכה נולדת את הבת השביעית היא פחדה מאוד והסכימה להחליף אותך בבן של חברתה הטובה, פייה אחת.

"את המלכה סגרו במגדל גבוה בפקודת המלך. עברו ימים רבים והיא לא שמעה דבר מידידתה הפייה ולכן נמלטה ממאסרה דרך החלון בסולם חבלים יחד עם בתה

התינוקת. אחרי נדודים רבים, עייפה ורעבה, הגיעה לבקתה כאן. "אני הייתי אישתו של הפועל שגר כאן, והמלכה מסרה לי אותך לטיפול, סיפרה את קורותיה ומתה עוד לפני שהספיקה לומר מה צריך לעשות איתך.

"מאחר ואני רכלנית גדולה ולא יודעת לשמור סוד סיפרתי את הדבר לשכננו ויום אחד הגיעה הנה אישה יפה שגם לה סיפרתי את המעשה.

"כשגמרתי לספר היא נגעה בי בשרביט שלה והפכה אותי לתרנגולת ובכך נסתיימה הרכלנות שלי! הצטערתי מאוד ובעלי הפועל העני לא ידע מה קרה לי וחשב שנטרפתי ביער, או טבעתי באגם.

"מאוחר יותר האישה חזרה ואמרה לבעלי לקרוא לך פליציה, נתנה לו טבעת כסף ועציץ הציפורן. באותו הזמן באו עשרים וחמישה חיילי המלך כדי לחפש אותך, ובוודאי היו הורגים אותך, אבל האישה-הקוסמת לחשה לחש והם כולם

הפכו לראשי כרוב. אחד מהם זרקת
מחלונך אתמול.

"אינני יודעת מדוע הוא התחיל פתאום
לדבר, וגם אני בעצמי לא מבינה איך אני
יכולה לדבר בקול אנוש."

הנערה, עכשיו כבר נסיכה, הופתעה מאוד
מדבריה של התרנגולת ואמרה "אני באמת
מצטערת עליך, מטפלת שלי הטובה. הייתי
מאוד רוצה שתהיה לי אפשרות להחזיר אותך
לדמותך האמיתית. אבל אל ייאוש. אחרי
שסיפרת לי הדבר, בוודאי יקרה בקרוב משהו
נפלא. אבל בינתיים אני חייבת למצוא את
עציץ הציפורן שלי, אותו אני אוהבת מאוד."
ברונו יצא ליער ולא חשב כלל שפליציה תעז
לחפש בחדרו. פליציה נכנסה לחפש את
העציץ שלה וחשבה שעכשיו תוכל לקחת
אותו ללא בעיות. אך בחדר של ברונו ראתה
להקת חולדות מכוערות ששמרו על המיטה,
וכשניסתה להתקרב הן קפצו עליה נשכו
ושרטו. מבוהלת היא רצה מהחדר וקראה

"ציפורן שלי, מה אתה עושה בחברה איומה
הזו?"

אבל אז נזכרה בכד המים שלה, לקחה אותו
והתיזה על החולדות כמה טיפות. מיד כולן
ברחו לחוריהם ולא נראה יותר אפילו קצה
זנב.

הנסיכה לקחה את עציץ עם הפרח שבינתיים
כמעט יבש מחוסר מים, ושפכה לעציץ את
שארית המים מהכד.
הפרח התאושש והיא הרגישה בריחו היפה,
אך מבין עלים נשמע קול האומר "פליציה
הנהדרת, הגיע יום בו אוכל להגיד לך באושר
שאפילו הפרחים נהנים מיופייך הנפלא."
הנסיכה שהתרשמה מאוד משמיעת קולות
של כרוב, תרנגולת ופרח הציפורן ומלהקת
החולדות האיומה החווירה פתאום והתעלפה.
באותו הרגע חזר ברונו. הוא עבד קשה כל
היום וכשראה שפליציה מצאה את עציץ
הציפורן כעס מאוד, הוציא אותה לגן וסגר את
דלת הבית. האוויר הרענן גרם לה לפתוח את
עיניה והנה לפניו עמדה מלכת היערות, יפה

כמו קודם.

"אחייך אדם רע" אמרה "ראיתי איך זרק אותך מהבית. האם עלי להעניש אותו?"

"לא, גבירתי" ענתה "אני לא כועסת עליו."
"אך אילו הוא לא היה האח שלך, מה היית אומרת אז?"

"או, אני חושבת בכל זאת שהוא אחי" אמרה פליציה.

"מה? לא אמרו לך לפני רגע שאת נסיכה?"
"כך שמעתי באמת לפני כמה דקות, אך אין לי כל הוכחה לכך. איך אוכל להאמין בדבר משונה כזה?"

"הו, ילדתי" אמרה המלכה "דברייך משכנעים אותי שלמרות שגדלת בסביבה פשוטה כזו, את באמת נסיכה אמיתית ואוכל להגן עליך בפני התייחסות הגרועה הזו אליך."

באותו רגע הופיע שם עלם צעיר ונאה. הוא לבש מעיל קטיפה ירוק, סגור באבזמי ברקת, ועל ראשו היה כתר פרחי ציפורן. הוא כרע ברך ונשק את ידה של המלכה.

"הו, ציפורן, בני היקר, כמה טוב לראותך

בדמותך האמיתית, זה הודות למעשיה של פליציה" קראה המלכה וחיבקה את העלם. ואז פנתה אל פליציה ואמרה "נסיכתי היפה, אני יודעת את כל מה שסיפרה לך התרנגולת. בכל זאת לא יכולת לשמוע על משבי הרוח שתפקידם היה להביא את בני למגדל בו החזיקו את אמך האמיתית. זאת כי פייה אחת, איתה רבתי, הפכה אותו לפרח ציפורן, ואני לא יכולתי לעשות כלום נגד זה. תוכלי לתאר לעצמך כמה כעסתי ואיך חיפשתי דרכים לשנות את הגזירה, אך לא הייתה כל עצה נגד זה. יכולתי רק להביא את העציץ לבית בו גדלת את, וקיוויתי שהוא יתאהב בך ושבועזרתך יחזור לדמותו האמיתית. והכל קרה כפי שקיוויתי. כשנתת לי את הטבעת שלך הבנתי שהכישוף נמוג. הדרך היחידה של יריבתי היה להפחיד אותך בלהקת החולדות, והיא לא הצליחה בכך. עכשיו, פליציה היקרה, אם תתחתי עם בני, בעזרת הטבעת הזו, האושר שלכם מובטח. האם הוא נראה לך די נאה וחביב כדי להינשא

לו?"

"גבירתי" ענתה פליציה "טוב לבך הוא מעבר לכל הצפוי. אני יודעת שאת אחות אמי ושבכוך המגי הפכת את החיילים לראשי כרוב ואת המטפלת שלי לתרנגולת. כבוד גדול לי שהצעת להינשא לבנך. איך אוכל להסביר את לבטיי? אני מרגישה, זו הפעם הראשונה בחיי, כמה אושר זה יהיה להיות אהובה. האם באמת הנסיך יוכל לתת לי את לבו?"

"הוא כבר שלך!" קרא העלם כשלוקח את ידה בידו "לו לא הכישוף האיום שהחזיק אותי כפרח אילם הייתי מזמן אומר לך שאני אוהב אותך מעל הכל."

הנסיכה שמחה מאוד והמלכה, שלא יכלה כבר לסבול את המראה הפשוט והעני של הרועה, נגעה בה בשרביט שלה באומרה "כעת תראי כמו שמגיע לנסיכה."

ומיד בגדי הכותנה הפשוטים של פליציה הפכו לבד עשיר מוכסף ומקושט באבני אודם ועל ראשה הופיע כתר יהלומים עם צעיף לבן

דקיק. פליציה נראתה עכשיו כל כך יפה שהנסיך לא עזב אותה מעיניו. "כמה את יפה, פליציה!" קרא "אל תחזיקי אותי במתח ואמרי שתסכימי להינשא לי." "אני חושבת שהיא עכשיו לא תסרב" אמרה המלכה.

באותו הרגע יצא ברונו מביתו כדי לחזור לעבודה. הוא חשב תחילה שהוא חולם כאשר ראה את פליציה לבושה כנסיכה, אך אחר כך אמר בכעס "אם את יכולת להפוך לעשירה כזו, גם אני רוצה בכך!" אז אמרה המלכה "תהיה עשיר. כל היער הזה יהיה משכנך ותוכל לעשות בו מה שרק תרצה." היא נגעה בו בשרביט שלה וברונו הפך לחזיר-בר גדול, שברח משם בנהמה גדולה אל תוך היער.

המלכה הפכה בשרביט שלה את ראשי הכרוב ואת התרנגולת לדמותם הקודמת, והם שמחו מאוד. פליציה והנסיך התחתנו וערכו נשף גדול וחיו עוד זמן רב אחרי כן.